

NAŠE HLASY

NEZAVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY

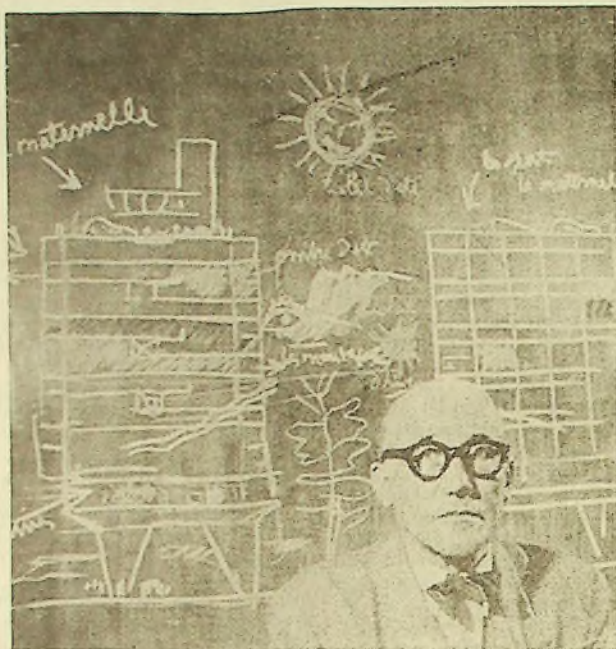
No. 46 (442) Vol. XI.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT,
OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH.

December 4th, 1965

Jaroslav Sejnoha:

ZEMŘEL GENIUS LE CORBUSIER NEJVĚTŠÍ ARCHITEKT XX. STOLETÍ

Nelze se zamyslet nad současnou architekturou a nemyslet na Le Corbusier, budovatele měst a zakladatele humánního urbanismu našeho věku.

Znal jsem jeho začátky, ale jen málo ho znal osobně. Přišel mne jednou navštívit, tehdy pro mou funkci komisaře čs. expozice na mezinárodní výstavě dekorativního umění v Paříži r. 1925. Informoval, že brněnské UP Závody vystavují m.j. také židle, které on u nich objednal pro některé pařížské vily, ale které pro něj zhotovily podle jeho výkresů, s kterými dokonce sám zajel do Brna. Poznamenal, že UP Závody jsou pro výrobu židlí nejlepší evropský podnik a žádal, zdůrazniv, že to však není zvlášť důležité, byli bych ochoten zeptati se v Brně zda UP Závody by souhlasily, aby na visitkách židlí bylo uvedeno i jeho jméno jako navrhovatele. Zafidil jsem to sám a UP Závody pak informoval.

Le Corbusier v těch dobách s Ozenfantem, ale pod svým pravým jménem Charles - Edward Jeanneret vydával revui "l'Esprit Nouveau". Když jsem se zmínil, že jsem odběratelem této revue a že mne nesmírně zajímá, viděl jsem v jeho očích údiv. Byl asi překvapen, že cizí legační tajemník a tudíž asi jenom byrokrat může mít zájem na duchovním vření nejmladší umělecké avantgardy, ale neřekl nic. Položil jsem mu několik otázek, abych se přesvědčil, zdali správně rozumím jeho teoriím. Brzy mi poslal s věnováním jednu svou knihu, v níž jsem se zasmál jedné stránce. Uveřejnil totiž faksimile fotografie t. zv. pravého starého nábytku z tajného katalogu výroby falešného starého nábytku, určeného pro starožitníky.

Sešel jsem se s ním potom ještě několikrát na výstavě, pro kterou jsem zadal postavení našeho státního pavilonu Gočárově velkému Auguste Perretovi, kterému jsem potom doporučil našeho Feistera jenž se pak tam seznámil s arch. Raymondem a odjel s ním do Tokia.

PŮVOD A ZMĚNA JMÉNA:

Le Corbusier patřil trochu i střední Evropě. Pocházel z rodu

někdejších francouzských protestantských emigrantů do Švýcarska, kde se narodil 6. října 1887. V mládí cestoval pěšky po Itálii, navštívil Hoffmana ve Vídni a Behrense v Berlíně a pracoval u A. Perreta v Paříži. Později v letech 1910 - 11 opět cestoval: do Německa, po střední Evropě, do Cařihradu, na horu Athos, do Athén a zpět přes Pompeje a Řím. Po návratu do Švýcarska narazil všude na odpor. Nikdo nebývá prorokem ve své vlasti nebo obci. Bylo mu vytýkáno, že chce mládež vychovávat na živočišném uměle, kteří hlavně pijí a kouří a že je vůbec nudný. Rozhodl se pro Paříž a stal se Francouzem.

PSEUDONYM:

I vlastní jméno Jeanneret ho netěšilo. Hledal pseudonym. Matčino díte jméno Perret nešlo použít. Byli již bratři Perretové a Auguste byl slavný. Když se zmínil, že byl příbuzný s rodinou Lecorbézier, která nedávno vymřela, tu jeho přítel Ozenfant zvolal: "Tak už to máme; rozijte toto jméno, což bude i noblesnější a máte ostatně hlavu krkavce" (franc. corbeau). A tak se zrodil, i svým jménem vyzbrojený do přečetných zápasů, Le Corbusier, v uměleckých kruzích zvaný zkráceně jenom Corbu.

ŽIVOTNÍ DÍLO:

Vyprávět o jeho zápasích a díle vyžadovalo by dlouhé líčení toho co všechno bylo navrženo a nebylo uskutečněno, a jestliže bylo vybudováno jaký odpor a posměch vyvolalo. Dnes lze říci, že každý moderní dům a urbanismus jsou v hlavních rysech duchovním dítětem Corbusierovým, který tvůrčí myšlenky Perretovy prohloubil, rozvedl, rozhlásil a roznesl po celé zeměkouli. Jestliže se stal známým v kruzích odborných a estetických již ve svém mládí, pak to však nebylo pro jeho stavby nýbrž pro články v "l'Esprit Nouveau", pro polemiky a úžasnou přesvědčivost svých přednášek.

PUBLIKACE, VÝSTAVY, NÁVRHY, STAVBY.

V r. 1918, tehdy spolupracov-

Pokračování na str. 3.

OBRAZ ČESKOSLOVENSKÉ SITUACE

Ferdinand Peroutka

Musíme se přiznat: někdy jsme si také dali imponovat řeční. Při všem skepticizmu jsme si nedovedli představit, že řeči tak náročné, tak spasilské, by mohly být pronášeny bez solidního podkladu. Myslíli jsme si: snad nám přece ukáží... Když nic jiného, dovedli jsme si představit, že v plánování by mohla být specifická síla komunistického režimu, a že není žádný zásadní důvod, pro který neplánovat by bylo lepší než plánovat. Naslouchali jsme projevům o rychlém a neobyčejném zvýšení životní úrovně a říkali jsme si: proč ne? proč by se to nemohlo podařit, jestliže všechna síla a organizace diktátorského státu se postaví za tento cíl? Připravovali jsme se, že snad, možná, bude nutno stavět s nejistými výsledky - ideu proti blahobytu. Vzpomínali jsme, že i horliví hlasatelé duchovní existence pravili, že duch se už často blahoval, když nebyl podporován hmotnými zájmy. Čekali jsme, že snad bude marno mluvit k systému občanovi, který, s lokty na stole a maskuje, bude žádat, aby s ostatními věcmi byl nechán na pokoji. Podezřívali jsme, že cílevědomá politika, podporovaná důsledným užíváním moci, by snad značně mohla proměnit svět. Neuvědomovali jsme si dostatečně, že řeči tak vzletné, jak jsme je slyšeli, dostávají svou hlavní sílu jedna od druhé. Je to zajímavé: znali jsme nazapaměť všechny jejich triky, a přece na nás občas působily. Tyto starosti nás nyní přebýly. Komunistický režim trvá různou dobu, od sedmnácti a dvaceti až po čtyřicet osm let. Nikde se na obyvatelstvo nesnesla ona výjimečná dobrodružná, jež byla slibována. Spíše se ukázalo, že komunistický režim často není schopen ani výkonu, jež je třeba pokládat za normální. Roste podezření, že příčina je v samé podstatě komunistické diktatury. Sestavili jsme si obraz československé situace z toho, co sami můžeme z dálky pozorovat, a z toho, co říkájí návštěvníci z Československa, kteří nyní v hojnějším počtu se dostávají na západ. Tu a tam některý z nich se vám podívá do očí a vyhlásí, že zůstává přesvědčeným komunistou. Ale citíte, že ho to stojí mnohem více námahy než kdysi. Mluví z něho únava vzdoru, který je udržován vůli.

Celkový obraz je tento: komu-

KRADEŽ VE VATIKÁNSKÉ KNIHOVNĚ

Neznámí pachatelé se vloupali do vatikánské knihovny a ukradli nenahraditelné rukopisy a historické památky. Jejich hodnota se odhaduje na 320.000 dolarů. Mezi ukradenými předměty jsou rukopisy slavných italských autorů Petrarchy a Torquato Tassova a replika svatoštěpánské koruny.

KDYBY...

V poslední době Západ projevil zvýšený zájem o východní Evropu, jak o tom svědčí řady reportáže v západním tisku. Torontský Telegram uveřejnil serií výběrných článků z pera Geralda Clarka. Jedním z jeho nejzajímavějších pozorování je, že strach z německého revanšismu je největší a někde skoro jedinou podporou komunistických režimů. Z východního Berlína Clark přivezl dobrý vtíp:

Co by jsi dělal, kdyby berlínská zeď byla zitra ztrzena? Vylez bych na strom nebo pouliční lampu. Proč? Aby mě v návalu neudupali.

nismus v Československu přestal být duchovním vůdcem, jestliže kdy byl, a pro mnohé, pro něž byl: komunistická diktatura přechází a udržuje se jako aparát. Systém, který vyšel, aby "obsáhl celého člověka", vytvořil nového člověka, duchovně končí zatím v izolaci jedné strany.

Cizí žurnalista, který procestoval Československo, píše: "Všude na polích je obilí zčernalé deštěm, a klasy jsou bez zrna." Dodejme, že také v duchovním ohledu klasy jsou bez zrna. Po desíletí komunistum vyznávající stalinští dogmata, citil se duchovně bezpečně a nevěděl, co jsou to pochybnosti. Dvacetý sjezd sovětské komunistické strany razpůtlil tuto hrdopysnou jistotu. Na tomto sjezdu byly zavrženy Stalinyvy zločiny. Stalin byl odsouzen, jeho mumie vyvezena z mausolea, ale vzal s sebou více, než si hlavní žalobce na něj, Nikita Chruščov, v první chvíli představoval. Vzál s sebou svá dogmata, na nichž se dlouho zakládala myšlenková jistota komunistického hnutí. Byl to umělá, násilím udržovaná jistota, ale existovala. Když ji nyní komunismus ztratil, nebo se ji chvályhodně z vlastní vůle vzdává, ocitl se na neklidnějším moři. Zvolna, zdráhavě se vzdává dlouho trvajících předstírání, že svrchovaná moudrost byla komunistické straně, jen ji, jednou pro vždy vnučena historií nebo nějakou jinou vyšší mocí. Začíná se přiznávat, aspoň ve svých nejlepších mladých představitelích, k mezím normálního lidského stavu, oně nejistotě, již lidé někdy cítí i o svých nejlepších myšlenkách. Tak zvolna, jak padá písek v přesýpacích hodinách, vníká do svropejškeho komunismu poznání, že je třeba si ideu ustavičně znovu zkoumat, kontrolovat a ověřovat.

Když stalinismus padl, zbývá marxismus, a mohlo se zdát, že k němu komunisté se mohou obrátit pro ztracenou jistotu. Ale když tato možnost byla blíže zkoumána, objevilo se, že původní marxismus se ztratil pod nánošem, jímž jej zahrnují jeho epigoni a vulgarisátoři, a že byl užpůsobován tak, aby vyhověl jejich prostým myslím. Je znám úpadek, jemuž podléhají nauky, jestliže už nejsou rozvíjeny svými původci, nýbrž daleko primitivnějšími následovníky. Konec konců, Marx sám na toto nepochybně myslil, když o sobě řekl: "Ja nejsem marxista".

Mimo to, marxismus je nauka stará sto let, a prostý rozum praví, že zajisté musí být ještě jednou rozmyšlena v nových podmínkách. Ale to je to poslední, čeho epigoni a vulgarisátoři jsou schopni. V jejich inferiorních rukách marxismus se stal filosoficky nejnehybnějším, nejbáznějším a nejkonservativnějším z myšlenkových systémů světa. Nebláhá to událost pro nauku, která si činí nárok na universální platnost.

Československý komunismus
Pokračování na str. 2.

KOMUNISTÉ A KANADSKÉ VOLBY

Dali jsme si práci a spočítali, kolik hlasů dostala komunistická strana v nedávných kanadských parlamentních volbách. Komunisté kandidovali pouze ve 12 volebních okresech. Obdrželi celkem 4.156 hlasů / slovy čtyři tisíce jedno sto padesát šest / !! Pro srovnání uvádíme, že celkem bylo ve volbách odevzdáno téměř 7.400.000 hlasů a že druhá nejslabší strana, Social Credit, obdržela kolem 287.000 hlasů.

ODESLA VZÁCNÁ ŽENA

V Torontě zemřela 22. XI. 1965 ve věku 61 let umělkyně Brigita Štalmachová, která měla tři velké lásky, umění - modlitbu, rodinu a vlast.

V kostele Sv. Václava svítilo šest svíc po obou stranách oltáře, a po Biblické písni "Hospodine, můj Pastýři", kterou zpíval Jan Ruboš nesla se chrámem "De profundis" zpívána chlapeckým sborem žáků školy Sv. Michala. Bolesť a krásná zářila z této písně a padala na nás na všechny i na architekta Štalmachy, který stál před nedávem tento chrám, aniž by věděl, že v rakvi tak zakrátko bude ležet co mu bylo nejdražší - vlastní žena a kolem jako svíce stály děti, Gita, Helenka, Pepíček, jak je někdy maminka s láskou jmenovala.

Dnes budeme jen číst v knize života Brigity Štalmachové jak ji jaro vřítalo se zpěvem a vůní v klášterech ve Frydlantu, kde studovala do šestnácti let, jak předla své sny o umělecké kariéře v Pivodově škole v Praze, jak byla šťastná po prvním vystoupení v Carmen, když zpívala Michaelu. Dvě vdovy, Hubička, Jacobín, Biblické písně, národní a lidové písně byly velké lásky Brigity Štalmachové - umělkyně, krásné ženy duší i tělem. 20 let zpívala jako sólistka se sborem Křížovníků v Praze za doprovodu Dr. Michla; koncerty ve Smetanově síni, Arie z Prodané nevěsty, Mr. Togni, veliký švýcarský varhaník, Rakušanka Mrs. Paul a vzácné oběť Dr. Kyselka byli na dlouhém listu v repertoáru Brigity Štalmachové. Mendelsonův sbor, chlapecký sbor při katedrále Sv. Michala, kde byla léta učitelkou, vyplňují stránky života ženy, která byla krásná tím, že věděla milovat umění, věděla milovat rodinu a věděla milovat modlitbu. Bylo to víc jak krásné ji pozorovat jak přistupovala ve svých koncertech v Montreálu, Hamiltonu, Chathamu anebo Torontě na jeviště, jak políbila křížek anebo se pokřivovala a pak stála na jevišti jako kněžna, která se dívá do daleka jako by chtěla písní přivolat to vše krásné a ztracené o Čechách.

Při poslední návštěvě faryže Jandy si přála: Pomodlete se se mnou pane faráři "Otče náš", již nedokončila modlitbu, Anděl strážný si ji vzal s sebou, aby její krásnou duši ukázal svému Pánu.

Letos budou zase Vánoce, budeme zpívat v kostele Sv. Václava Tichou noc, Svatou noc a snad se podíváme do jesliček Jezulátka, pak na naše děti kolem a pro filozofii narození i smrti - dovedme radostně žít a šťastně umírat, aby naše děti mohly šlechetně žít.

Miloslav Zlámal

Z KRAJANSKÉHO ŽIVOTA

Doporučujeme našim čtenářům, aby navštívili bazar slovenského luteránského sboru tuto sobotu 4. prosince. Místo: 54 Clinton st. Otevřeno od 10 hod. dop. do 8 hod. večer.

MIKULÁŠSKÁ ZÁBAVA,

SOKOLOVNA, 1621 DUPONT ST. - SOBOTA, 4. PROSINCE V 8: HOD. VEČER - KRAJANSKÁ HUDBA

VEČEŘE, TO MBOLA

OBRAZ ČESKOSLOVENSKÉ SITUACE

Dokončení se str. 1.

sdíli tuto celkovou situaci komunismu a zůstává si ještě některými svými, jak se zdá, vrozenými vlastnostmi. Je pravda, že nyní někteří mladí komunisté se snaží obnovit myslitelnou čest marxismu, ale budou mít těžkou práci pod mrtvou váhou vulgarisující prostřednosti a pod - prostředností, která na československém komunismu spočívá od samého začátku.

K těmto theoretickým potížím přistoupila série neúspěchů v praktické politice, které nemohly ujit pozornosti obyvatelstva, zejména když strana sama byla nucena učinit mnoho kajících doznání. Postrkována jakousi nutností, jejíž charakter sama nejlépe zná, strana veřejně přiznala, že často se mýlila a sešla s pravé cesty, dosti sensační to doznání u strany, která se vychovávala v nesnášenlivé diktátorské víře, že má vždy pravdu. Některé omyly byly nejhoršího druhu, jako když strana oběsila jedenáct svých vlastních vůdců. S tím mnoho souviselo: takový omyl mohl se vyskytnout jen v prostředí, kde omylům nebylo možno odporovat, a kde vláda zákona byla rozvrácena a ustoupila že bude důkladněji než dosud pracovat na tom, aby občan se svým životem a svou svobodou se mohl cítit bezpečně před ní, před vládou. Připustila dále, že po leta zasobovala obyvatelstvo nepravdami - teprve nyní je v četných oborech pomalu odbourává. Přijavši dosti náhle nový hospodářský plán, vláda a strana mlčky připustily, že jejich dosavadní plánování, páteř to systému, bylo po celou tu dlouhou dobu falešné. Když nyní olhašují zvýšený ohled na konsumenta, doznávají, zase mlčky, že se dříve o konsumenta, t.j. občana, nestaraly.

Po tom všem vláda a strana ani nemohly očekávat, že někdo bude nakloněn je uctívat. Vskutku neuctívá. Neodvratně se dostavil hluboký úpadek respektu ke straně. Pokud můžeme pozorovat a slyšet, téměř nikdo nebere po tolika zvratech její prohlášení vážně - jen silu jejího aparátu lidí dosud jsou nuceni brát velmi vážně.

Tak strana, která si vynutila samovládu, aby, jak pravila, splnila smysl českých dějin a reprezentovala celý národ a všechny myšlenky a touhy obyvatelstva, je místo toho všeho jako ostrov, oblévaný nedůvěrou. Jsme dokonce poněkud překvapeni úpadkem tak hlubokým, ale vypadá nepopíratelně. Duchovní role strany je zatím dohrána, a jestliže strana nenajde sílu k vnitřní reformě, bude "zatím" prodloženo na celou budoucnost. Tu a tam ještě některý funkcionář strany s úsilím se parí a vyhlásí, že "strana zůstává jediným učitelem národa a jediným pánem nad myslí". Je to jako hlas elektrického gramofonu, který někdo zapomenul vypnout.

Režim se udržuje nebo padá podle určitých zákonů. Jedním z nich je potřeba náročného režimu vybudovat si elitu. Zde pravdě-

podobně komunistická strana nejvíce zklamala jiné i sebe. Země neprestává plodit talenty. Ale není jediný nový talent, který by se dobrovolně nebo dokonce s nadšením stavěl do služeb strany. Nadání lidé oponují, někteří opatrně, jiní méně opatrně. Strana musí hledat v odpadcích nebo zkamenelinách duchovního cívota země. Její žurnalistika je depřimující sbírka jhoršího psaní, a jestliže to strana neshledala dosud, shledá jednou, že tuto okolnost nelze podceňovat. Příliš dlouho nehledala k talentům jinou cestu než poroučení. Ale talent, který podle neměnného vnitřního zákona tvůrčího procesu potřebuje autonomii k svému rozvoji, se bouří. Jakousi tichou oporou strana nalézá v generaci dnešních padesátníků, která smrtelně se unavila strany života pod dvěma diktaturami. Ale jak velká opora je apatie?

V poslední době udivuje počet mladých lidí, kteří v každém ohledu, zejména finančním, mohli být pokládáni za úspěšné, dokud zůstávali doma. Jednoho dne za nechali za sebou všechno, co měli a co ještě mohli mít, a tím nebo oním způsobem uprchli. Ptali jsme se, proč. Jeden odpověděl: "Děti... Nechci, aby tam vyrůstaly." Druhý, po pauze, řekl: "Vlastně nevím. Ale bylo to nesnesitelné." Třetí řekl, že ve své posíli musil denně žádat povolení od toho nebo onoho úřadu zejména od Národního výboru, a nemohl už snášet ustavičný zápas s omezeností, s níž se setkával. Dolar: "Ale ti lidé, kteří tam sedí, to je hlavní kádr, to je páteř strany. Jsou věrní, a strana je musí nechat na jejich místech." Všichni tři mluvili skoro rozpačitě. Žádná ideologie jim nesvědčila hbitě s jazyka. Jen se zdálo, že by v nich byla zhasla nějaká naděje, kdyby byli zůstali doma. Isolace režimu se děje na různých úrovních. Režim je v skutečném nebezpečí, že se definitivně rozejde s inteligencí, ne s inteligencí jako s povoláním, ne s lidmi, kteří studovali, ale s inteligencí jako vlastností, jako způsobem, jak řešit věci. Režim se zálibou všechno měří a váží. Lze změřit a zvážit, jestliže hnutí ztratí intelektuální přitažlivost? Kolik ztracených tun to je?

Najině, lidovéjší úrovní, režim je obléván dychtivým, očekávaným duchem času. Atmosféra dvacátého století je proti straně. Ať jakkoli vláda se snaží zažehnat tuto atmosféru, ona proniká do země všemi skulinami. O tom svědčí, na příklad, prohraný boj vlády s jazzem. Dvacáté století je periodou uvolnění, bariéry padají. Komunistický režim dále pěstuje bariéry.

Kongresman William G. Bray: "Freedom is the priceless heritage of man, but it can be enjoyed only by the brave and strong of heart who are willing to maintain a constant vigil and who are ready to fight for freedom if the need arises..."

PODĚKOVÁNÍ

Není týdne, kdy se na Dámský Odbor někdo neobrátil o pomoc. Jsou to lidé českého a slovenského původu, kteří potřebují rychlou pomoc - někteří po příchodu do Toronta nemají naprosto nic, často ani nejnútější potřeby. Nyní, když více lidí odchází z Československa, jsou tyto případy častější. Náš Odbor pomáhá jak může a náš Bazar je vlastně jedinný způsob, který nám umožňuje poskytnouti finanční podporu.

S velikou vděčností se dnes obracíme na všechny ty, kteří nám pomohli, aby se náš poslední bazar dobře vydařil. Je to na prvním místě každá sestra našeho odboru. Bez obětavosti našich žen, by nebylo možné Bazar pořádat. Dale fakt, že ředitelská Rada Masarykova Domu v čele s panem Havlíkem nám dává k dispozici krásný sál, je příčinou k naší velké vděčnosti. Děkujeme Ředitelské Radě i panu Havlíkovi. Zvláště pak děkujeme panu Dubskému za jeho velkou ochotu a pomoc během Bazaru. Paní Gajdová, která nám zapůjčuje kuchyň a sama věnuje dar na náš Bazar, zasluhuje upřímný dík. Děkujeme též zaměstnancům Masarykova Domu.

Děkujeme Dr. Alici Masarykové za její každoroční dar pletených číhapek, které ona a její spolence paní M. Vokálková nám zasílají. Jejich morální i tato opora věčná je naší velkou radostí.

Pan Trčka, čalouník, nám věnoval krásné židle. Tento štědrý dar nám velmi pomohl a děkujeme mu upřímně.

Za krásné dary do tomboly děkujeme paním Borovičkové, Fillo, Trifanoff, J. Pickové, Polákové, a Sharounové; pánům Kvtlovi, Nevečerálovi, Neuwirtovi a Kopecnému; Manželům: Michalovským, Čapovým, Čechovým, Keltonovým, Palasovým, Koldinským, Zouželkovým. Firmám: Bafa, Residential Lighting, Lido Industrial, Dent, Paula Hair Stylist, City Flowers.

Pan J. Weider (Blue Mountain Pottery) a pan Z. Tupý (Pottery Canadian Ceramic Craft) nám dali nádherné dary. Za jejich porozumění naší práci a tyto dary vřelý dík.

Panu Edingerovi a panu Klímovi srdečný dík za pomoc s programem Bazaru. Krajanskému tisku děkujeme za uveřejnění všech našich Bazarových zpráv.

Začátkem prosince budeme rozesílat naše darů starým a nemocným krajanům v různých zemích svobodného světa - při psaní dopisu a zaslání našeho daru budeme vděčně vzpomínat na ty, kteří přispěli na náš Bazar i na všechny návštěvníky, kteří přes špatné počasí na náš Bazar přišli a tím nás nejen podpořili, ale ukázali, že se o naši práci zajímají. Těšíme se na shledanou opět příští rok.

Během roku se naše sestry opět budou scházeti pravidelně každý měsíc k programům našeho spolku.

Za Dámský Odbor, Ruth Petříčková, Předsedkyně.

Václav Majer:

NEDOSTATEK BRAMBOR A PANICKÝ NÁKUP ZBOŽÍ

REKORD KOMUNISTICKÉHO REŽIMU V ČESKOSLOVENSKU.

V osmnáctém roce komunistické diktatury v Československu, může se konečně komunistická vláda pochlubit hospodářským rekordem, který v naší zemi nebyl - pokud lidská paměť sahá - ještě nikdy před tím dosažen:

V naší zemi, která byla známá velkou vyspělostí svého zemědělství a zvláště také velkou produkcí brambor, nejsou již nyní, několik týdnů po sklizni, k dostání brambory. K tomu skutečně ještě nikdy před tím u nás nedošlo a je to tudíž nesporně "pozoruhodný" výsledek komunistické zemědělské politiky. Staří pamětníci vzpomenu, že i v době velkého nedostatku potravin na konci první světové války, byly alespoň brambory k dostání. A hned v prvním roce po skončení nacistické okupace a druhé války světové, měli jsme po sklizni roku 1945... dík poctivé práci zemědělského lidu, dostatek brambor pro domácí spotřebu a dokonce jsme tehdy v dohodě s UNRRA, mohli dodávkami brambor pomoci Polsku, Rumunsku i Rakousku.

A najednou letos, hned po sklizni, byl nucen ministr vnitřního obchodu J. Uher, vyhlásit nouzová nařízení, podle nichž bylo fakticky zavedeno pokud jde o nákup a prodej brambor válečné vazané hospodářství. Podle zprávy Rudého Práva, ze dne 3 listopadu, jsou brambory přednostně dodávány pouze do určitých "vybraných" míst a objednávky domácností budou prý plněny teprve později, "podle dané možnosti". Kdy k takové "dané možnosti" dojde komunistický ministr neřekl, ale za to všemocný první sekretář Komunistické strany Antonín Novotný slíbil, že prý Československu dodá brambory Sovětský svaz. Avšak o tom, kdy a jak budou brambory ze Sovětského svazu dodány, aby během dopravy nezmrzly, cudně pomlčel.

Také některých jiných potravin a spotřebního zboží vůbec je stále nedostatek a mimo to, po tajné návštěvě L. I. Brežněva a po změnách vlády, vznikly oprávněné obavy, že hospodářská a zásobovací krize bude řešena podle starého komunistického receptu: náhlým zvýšením cen. A tak, pochopitelně, došlo k nákupní panice. - Jelikož v zemi komunistické diktatury, kde všechna "moudrost" a moc je výsadou komunistické strany, spadá nutně pod její pravomoc i taková věc jako je panika, ať nákupní či jiná, ohlásil vznik nákupní v Československu sám Antonín Novotný v pátek večer / 19. listopadu / v pražském rozhlasu.

Podle zprávy United Press International / UPI /, datované ve Vídni dne 20 listopadu, Antonín Novotný, řekl, že "pověsti o zvýšení cen v Československu, vedly k panickému nákupu". Zprávy o připravovaném zvýšení cen, Novotný ovšem popřel a podle

starého stalinského způsobu drze tvrdil, že zprávy byly vyvolány "nepřáteli státu, kteří se pokouší vytvořit neklid v národě."

Zatím co píšu tento článek / dne 22 listopadu / nedošly z Československa žádné další přímé zprávy, ani pokud jde o rozsah nákupní paniky, ani pokud jde o její skutečné příčiny. Nicméně, samotný fakt, že samotný Antonín Novotný panicky spěchal promluvit do rozhlasu, dává tušit, že doma to kvasí a že míra utlpení ujařmeného lidu je nebezpečně naplta. Spálený se ohně boji - a československý lid má ještě v živé paměti zlodějný měnový reform, jímž byl připraven o těžce vydělané úspory. Dobře také ví, že jediným lékem používaným komunistickým režimem k "ozdravení" zkrachovalého hospodářství a k překonání zásobovací krize, je vždycky zvýšení cen spotřebního zboží.

Soudím proto, že lze s naprostou jistotou říci, že nákupní panika o níž Novotný mluvil, nebyla vyvolána tak zvanými "nepřáteli státu", nýbrž neschopností, lajdáctvím, prohaností a hospodářským šlendriánem i korupcí komunistického režimu, který je tím hlavním a skutečným nepřitelem státu, národa a československého lidu. -

DÁMSKÝ ODBOR ČSNS

Ve chvílích smutku nad úmrtím sestry Štalmachové připojujeme se ke všem těm, kteří rodině Štalmachové vyslovují upřímnou soustrast. Sestra Štalmachová byla věrnou členkou Dámského Odboru a i v době nemoci sledovala naši činnost se zájmem a velkým pochopením. Máme na ní krásné vzpomínky a jsme vděční, že po dlouhou dobu byla jednou z nás. Nechtě Pán Bůh, ve své milosti, potěší truchlící rodinu.

Za Dámský Odbor, Ruth Petříčková, Předsedkyně.

STALE SE HLEDÁJÍ DÁRCI KRVÉ

VAROSLAV HUEBER

ADVOKÁT a NOTÁŘ

347 BAY STREET

Suite 210

Toronto 1

Tel. 368 - 5536

MEXICO

POUZE \$ 199.-

AIR & OCEAN

TRAVEL CENTRE LTD.

1 ADELAIDE ST. E.,

(roh Yonge St.)

TORONTO

EM 3-8888 (4 linky)

KAREL BUZEK,

Notář.

TETA PÍŠE O SVATBĚ

Jára Kohout

U nás není nic nového, jen že jsme dostali pozvánku na svatbu. Dcera tvoji sestřenic Rectorisové oznamuje nám písemně, že se bude vdávat za mladého železničáře Karla Bradáče z Písku. Ze svatba bude u nás na vesnici za měsíc. Železničářského ženicha tady nikdo nezná. On přijede z Písku rovnou na svatbu ale máma Anděl tady všechno zařizuje. Už vyměnila obilí za víno. Vajška za lajtnuchy, králíky za polštáře. Celá vesnice je s tou svatbou vzhůru nohama. Každá ženská si šije, nebo přešívá šaty. Předseda Sedmíčka hubuje, že nám ten ženich vod dráhy odvede velmi zdatnou pracovníci Andělu Rectorisovou a nadává na dráhu.

Anděla je do svého železničáře zblázněná, ale její máma s ní ve

všem nesouhlasí. Ukazovala mě dopis vod ženicha a je trochu divný avšak poměrům dosti odpovídá. Je v něm: "Milovaná Andělo, co jsem tě poznal, nespím. Dávají mě noční služby, protože po svatbě budu mít dovolenou a tu si musím oddělat. Je nás železničářů tu málo a já přijedu rovnou na svatbu vlakem. Myslí na tebe nepřetržitě. Jenom teď tě na chvíli vypustím z hlavy, protože jdu přehodit špičky, tak myslím na to, aby se mě to nesrazilo. Už voděla pětka na Velenice a tak zase na tebe vzpomínám. Měla bys mě slyšet škytat. To ty asi taky vzpomínáš. Vo byt se nemusíš starat. Budeme bydlet pořád u dráhy. Voni mě překládají každý měsíc. Budeme často měnit sousedy a to je fajn. Když se vo nás dozvědí

pravdu, už budeme bydlet inde. Já jsem samé schůze, když nemám službu. Kladným rysem železničářských schůzí je, že se se vůbec nesnaží řešit otázky týkající se železnic. Věnujeme se, teď většinou kritizování zemědělců, že neplní dodávky a tím neplní naše vagony potravina z té letošní třířázové sklizně. Jako teď, jsme připraveni, avšak vagonů nemají náplně. A my pro zemědělce tolik učinili. Zrovna před čtrnácti dny, protože na Tábořsku neměli aeroplány, tak jsme rozpražovali z vlaku otrávené plyny proti komárům. A zemědělcům to nebylo reční. Byli otráveni. Náš přednost je taky otrávený, že se chce ženit a že pojedou na svatbu. Říkal mě, že jsi měla přijet sem, aby se svatba odbyla v polední přestávce a že bych si svatební cestu mohl odbyti vykládáním a nakládáním řípy. Že se mě stejně na svatbě

nebude líbit středověké klábosení s dědečkama, sestřenicema a družstevníky. "Nejlíp něco oslavíš, když se k vlaku postavíš!" říkal. On něco má proti mému ženění, protože říkal v lampárně lampářovi, že dostanu anginu pectoris. Já nevím kde na to přišel, ale asi četl od tebe na obálce zpáteční adresu a tam bylo Anděla Rectorisová a on si z toho udělal angina pectoris.

Ať si říká přednost co chce. Já ho stejně neposlouchám, protože já poslouchám Luxemburk. Posledně na schůzi podal návrh, aby se pražce pražily jako kafe, že by déle vydržely. Už se na tebe těším, Andělo. A mám s tím taky starosti. Hlava by se mě málem rozskočila, kdybych neměl vlasy bytelně napomádované. Pomáduji si je nejlepším lokomotivovým olejem. Oznamuji ti, že jsem se dal na svatbu ostříhat. Nemám ty už dlouhé vlny. Mám

krátké vlny. Těším se na tvé objetí ale teď musím odjet. Nějaký zemědělec nám převrhl fúru sena za šraňkama na trať.

Tvůj zamilovaný Karel.

K té svatbě ti musím, synově napsat toto. My jsme čekali v hospodě celou neděli na toho železničáře - ženicha. Svatba měla být dříve a on do večera nepřišel. V noci poslal telegram, že vlak měl zpoždění. To bylo u nás těšení a ona Anděla pak musela do Písku a on si ji opravdu vzal o polední přestávce. Končí psaní a líbám tě.

Teta.

POTREBUJEME ČESKOU

KUCHAŘKU

do malé restaurace

Telefon HU 3-0264

LE CORBUSIER

Dokončení se str. 1.

nik Perretův, uspořádal společně s Amédée Ozenfantom malířskou výstavu v galerii Thomas v Paříži a společně s tímto přítelem vydal publikaci "Po kubismu".

V r. 1920, začali společně vydávat "L'Esprit nouveau" a v r. 1921 vystavovali v galerii Druet.

V r. 1922 Le Corbusier zřídil s bratrancem Pierre Jannerem vlastní architektonický atelier a společně vystavovali v "Podzimním salónu" teoretický plán na "Současné město o 3 milionech obyvatelích".

V r. 1923 Le Corbusier publikoval "K architektuře", stavěl dva domy v Paříži a vystavoval s Ozenfantom v galerii Léon Rosenberg.

V r. 1924 stavěl dva domy v Boulogne sur Seine a dům pro svou matku na břehu lemanského jezera. Tam mu však místní úřady pro tento "zločin proti přírodě" zakázaly, aby pokračoval v podobných stavbách.

V r. 1923 - 26 postavil v Bardeaux zahradní město o 50 domech. Pobouřil tak místní úřady, že po šest let odmítaly povolení k obývání.

Pro výstavu v r. 1925 postavil pavilon "L'Esprit nouveau".

V témže roce navrhl, aby přestálé pařížské Tržnice se zamořeným okolím byly nahrazeny "městem zářivým", které by dovolilo střední Paříži volně dýchat do roku 2000, ale tento první urbanistický projekt tohoto století byl přijat jen výkřiky: vandal, sadik, megaloman!

V letech 1926-27 byla projednávána součť na palác S.N. v Ženevě. Gočár mne požádal intervenovat u svého známého, vlivného v Ženevě, aby podporoval návrh Le Corbusier. Již tehdy naši architekti dobře věděli jaký velký umělec je Le Corbusier. Z 377 návrhů obdržel 1. cenu návrh Corbusierův. Porota se musela sklonit před tím, jak tento návrh odpovídal účelu. Je doposud pokládán za architektonický vzor. Běda. Někdo zjistil, že plány nejsou narysovány čínskou tuší, jak předepisovaly podmínky soutěže, ale jen černí tiskářskou (podle výkresů, provedených čínskou tuší). Rozhodnutí poroty bylo zrušeno, návrh Corbusierův odmítnut a v soutěži zbývajících navrhovatelů zvítězil obvyklejší architekt Nénot, člen pařížského Institutu "Nesmrtelných", který prohlásil, že je šťastný hlavně proto, že bylo zachráněno umění, že zvítězila skupina, která si vzala za úkol porazit architekturu barbarskou, již světem se šířila.

Tento skandál však měl takový ohlas, že dal vznik prvnímu sjezdu architektů z celého světa k mohutnému protestu. Sjezdy se potom opakovaly a na nich byly také, poprvé v dějinách, přirovnávány architektura a urbanistické podmínky v různých zemích. Na čtvrtém sjezdu byla dokonce přijata charta urbanismu.

V letech pozdějších Le Corbusier již dost stavěl, především ve Francii, ale také v Athénách a Stuttgartu.

V r. 1929 odjel do Argentiny a Brazílie.

V r. 1930 postavil pro pařížské Universitní město švýcarský pavilon. Tato budova postavená na pilotách a se skleněnými stěnami sloužící jako celému světu za inspiraci. "La Gazette de Lausanne" však z ní usoudila, že Le Corbusier je agentem demoralizování a prorokem materialismu.

V Paříži postavil pro Armádu Spásy dům útulku. Budovu se skleněným průčelím a chlazeným vzduchem. Policejní prefekt při inspekci nešetřil chválou, říkal, že budova je krásná, ale že předpisy jsou předpisy: i když toho není zapotřebí okna musí býti zařizena na otevírání.

V r. 1930 byl Corbusier pozván postavít v Moskvě budovu lehkého průmyslu Centrosouz. Vymyslel neutralisující stěny, při kterých jsou topná tělesa zbytečná. Tradice byla však silnější: radiatory byly nicméně instalovány.

V r. 1932 navrhl palác Sovětů. Návrh byl však shledán příliš moderní. Když později byl poz-

ván k soutěži pro palác Spojených národů v New Yorku zvítězil návrh Wallace K. Harrisona, pro který bylo použito náčrtů Le Corbusiera. Oficiální protest francouzské vlády odnesl vtr nad Hudsonem.

Po svém příletu do New Yorku v r. 1935 Le Corbusier si zneprátelel ihned celé USA prohlášením: "vaše mrakodrapy jsou malé, měly by být větší, ale jeden druhému vzdálené".

Když postavil kapli v Ronchamp ve Vogésách kritik napsal: je to z betonu, je to protestant.

Zářivé město, které postavil v l. 1946 - 1953 u Marseille, bylo obdařeno oficiálními osobami neuvěřitelně hanlivými výroků.

Když na pozvání kultivovaného panafofa Nehru postavil v l. 1951-65 Chandigarh, hlavní město Pendžabu, napsal New York Herald Times, že takový pokus je tak nesmyslný jako byl nápad Marie - Antoinetty nabídnouti hladověmu rolníku koláček.

V sérii takových zkušeností, které však neodradily nezlomnou energii velkého umělce je nejrokošnější příhoda alžírská.

V l. 1930 - 42 připravil a několikrát předělával urbanistické plány pro Velký Alžír. Když bylo již téměř jisté, že zvítězí uveřejnil místní časopis palčivý článek, v kterém byl Le Corbusier nazván "trojským koněm bolševismu", "tajným agentem mraveniště židovsko-zednářského" a pod. Rozložen navštívil prefekta. Dříve, nežli mohl promluvit byl prefektem otázan, zda zná muže, který právě vyšel z jeho pracovny. Když přikývl "ano, to je starosta", řekl prefekt: "přišel mne požádat, abych vás dal zatknout."

Filistři byli vlastně vždy nepřáteli umění, protože vždy nenáviděli nové tvoření. Přes všechna protivenství a překážky zanechal Le Corbusier přece jen dílo nesmrtelné.

V r. 1933 vypracoval m. j. urbanistický plán pro Antverpy. V r. 1936 pro Rio-de-Janeiro plány Univerzitního města a ministerstva školství. Šest přednáškami, které proslavil v Brazílii, stal se duchovním otcem tamního nového hlavního města.

V r. 1937 uspořádal dvě výstavy své malby: v curyšském Kunsthausu a v galerii Louis Carré v Paříži.

V r. 1945 vypracoval urbanistické plány pro La Rochelle - La Pallice a také pro Saint - Die, který sice nebyl uskutečněn, ale byl vybrán pro putovní výstavu po USA a Kanadě.

V r. 1946 byl jmenován členem stálé komise O.N.U. Amsterdamské Stedelijk Museum uspořádalo jeho výstavu.

V r. 1948 uspořádal další dvě výstavy. Jednu v galerii Paul Rosenberg v New Yorku, druhá, organizovaná bostonským Institutem současného umění stala se výstavou putovní a navštívila Berlín, Mnichov, Záhřeb, Bělehrad a Istanbul.

V r. 1949 vypracoval urbanistický plán pro Bogotu.

V r. 1951 v Chandigarhu, pro který vypracoval celý urbanistický plán, postavil tři paláce: pro parlament, vládu a nejvyšší soud. V Ahmedabadu dva paláce a několik budov.

V r. 1953 vystavoval v Institute of Contemporary Arts v Londýně a v Musée national d'art moderne v Paříži.

V r. 1954 v Kunsthall v Bernu a ve Villa dell'Olmo v Comé; v r. 1957 vyslal svou putovní výstavu zvanou "deset hlavních měst".

V r. 1958 postavil pavilon Philips na bruselské světové výstavě, dále klášter v la Tourrette, museum v Tokiu a berlínskou "Heilsberger Dreieck".

V r. 1959 postavil pro pařížské Universitní město Brazílský dům a sídliště v Bricy-en-Forêt.

V r. 1960 byl pověřen postavít nemocnici v Benátkách a bylo mu oznámeno, že bude požádán postavít na znovu vybudovaném pařížském Rond-Point de la Dé-

fense Státní školu architektury a Museum XX. století...

Le Corbusier napsal na 30 knih. Měl mnoho čestných funkcí a významností. Když byl v r. 1963 povýšen do téměř nevyššího řádového stupně Čestné legie, do druhého, řekl André Malraux ve vládě: "není potřebí vysvětlovat, že jde o největšího světového architekta."

Le Corbusier byl malířem, sochařem, tajně básníkem, ale po celý svůj život se bil jenom za lidštější novou architekturu. Navázav na Perretovo: "jestliže beton změnil architekturu Římanů, pak železo-beton mění architekturu naši". Byl tvůrcem a zůstává nadále duchovním otcem stavitelství našeho věku. Dřívější zeď je nahrazena pilíři. Mízi dekorování, zakrývající většinou nedostatky.

Dům má být životní klenotní schránkou. Každá místnost má být po několik hodin denně ozářena sluncem.

Urbanismus je věda o třech dimenzích a ne o dvou. Průmyslové čtvrti musí být odloučeny od čtvrti obývaných. Má být zakázáno stavět činnáky podél cest a silnic s velkým provozem. Ulice nemají být chodbami mezi domy. Chodec má mít možnost jít jinou cestou než jede automobilista.

Visionář a uskutečňovatel stavěl "Města zářivá", budovy o terasách s osvětlením horizontálním a postavené na betonových pilotách, mrakodrapy jako věže vytrysklé ze zeleně rozsáhlých zahrad. Již všude je přijímána tato nová koncepce sídlišť.

TRAGICKÁ SMRT. - POHŘEB.

Byl raněn mrtvicí při koupání v moři.

Smuteční průvod, ubírající se z Riviéry do Paříže, zastavil se v klášteře, který Le Corbusier postavil v Tourette. Dominikáni položili rakev před oltář a bděli u ní po celou noc bez ohledu na to, že zesnulý nebyl katolík.

Také v Paříži se Dominikáni modlili kolem rakve, vystavené na nádvoří Louvru.

Nemohl mít úspěšnější slavnější pohřeb. Účastnilo se mnoho významných lidí, vláda, cizí velvyslanci a delegace z Brazílie, Finska, Švýcar, USA a USSR.

Minister kulturních věcí spisovatel André Malraux řekl m. j. nad rakví: "Vy, kterého jsem jednou viděl dojatého velikými pocety v Brazílii jste nyní jimi obklopen z celého světa. V Japonsku den začíná a na řadě televizi je ukazováno vaše Museum Tokia. Svět v Indii a na Vaších budovách v Chandigarh se ptáci - probouzejí zatím co na vašem chrámu v Ronchamp ptáčka již usínají. Na opačném konci zeměkoule vaše ministerstvo v Rio a epopeje Brazílie se rozvíjejí..."

Nesli ho námořníci, doprovázeni po obou stranách vojáky s pochodnými za rytmu Bethovenova smutečního pochodu.

Bývalý spolupracovník, architekt hlavního města Brazílie Oscar Niemeyer, právě nyní významnaný mezinárodní cenou architektury zakončil svůj smuteční projev slovy: "byl největším skutečným geniem současné architektury".

VEŠKERÉ OPRAVY
chesterfieldů a čalouněného
nábytku provede Vám
PAVEL ČERNÝ
ROZPOČTY ZDARMA
537 - 5592

L. LUNSKÝ OPTIK
Prohlídky očí
Zhotovení brýlí
Prvotřídní kvalita
Hovoříme česky
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

GROMYKO VE SPOJENÝCH NÁRODECH

Hanuš Hejný, New York

Domluvil sovětský ministr zahraničí Andrej Gromyko a v zasedací síni Valného shromáždění Spojených národů se ozval potlesk. Když dozníval, prakticky v každé delegaci - jak tomu bývá obvyčejně - se jeden delegát naklonil k druhému a cosi řekl. Slova obdivu? Slova odsouzení? Výstižnou poznámku? Nevíme ovšem, ale vsázíme se, že tentokrát to byla hlavně otázka: "Tak co to mu říkáte, pane kolego?" Projev, který pronesl Gromyko, byl totiž toho druhu, jaký se po vyslechnutí ještě musí číst, než se ujasní, co je v něm nového a co starého, co řečník řekl, ač nemusel říci, a co neřekl, ač mohl. Zkrátka Gromykův projev nevzrušoval a nepřekvapil - ani obsahem, ani tónem. Možná říci, že se v něm obrazil nejistota dnešního mezinárodního postavení a zahraniční politiky Sovětského svazu, který má určité zájmy shodné s Čínou a určité zájmy shodné se Spojenými státy, který je jednou nohou na úrovni moderních průmyslových zemí a druhou nohou stále ještě v zajetí primitivních dogmat a pozůstatků stalinismu.

Čímž ale chceme říci, že Gromykův projev není hoden žádné zvláštní pozornosti. Obsahoval všechny tradiční body - od výzvy, aby velmocí zrušily všechny své základny na území jiných států (což je hlavně výzva, aby Spojené státy opustily západní Evropu), až po chválu tak zvaných osvobodovacích válek proti imperialistům a kolonialistům. Ale některé body formuloval Gromyko takovým způsobem a dal je do takové souvislosti, že mají svůj význam.

Kdyby Gromyko na příklad opětovně tvrdil, že všechno, co doporučuje, je vlastně v zájmu po-

KNIHOVNA SVU

Jedním z úkolů Společnosti pro vědy a umění je organizace dokumentačního a informačního střediska, které by soustřeďovalo všechnu dosažitelnou českou a slovenskou literaturu, literaturu a dokumentaci o Československu a hudebniny. Za tím účelem byla pověřena dr. Zdenka Münzerová, knihovnice Rockefellerovy university v New Yorku, organizací knihovny SVU.

Prošime o bezplatné zaslání především všech prací v jazyce českém a slovenském, které vyšly kdekoli po roce 1938, za druhé všech publikací o kterékoli fázi československého kulturního, vědeckého a hospodářského života vydaných ve stejném údobí v jakémkoli jazyce, a za třetí knih autorů českého a slovenského původu z jakéhokoli odboru v jakémkoli jazyce, které ukáží náš přínos kulturám zemí, v nichž žijeme. Stejně prosíme o zaslání všech hudebnin a pokud možno reprodukcí obrazů, plastik a architektonických prací našich umělců, žijících a tvořících mimo Československo.

Krajanské spolky, které už nehodlají udržovat vlastní knihovny, mají zde příležitost věnovat svoje knihy kulturní organizaci, ve které budou nadále sloužit české a slovenské věci za hranicemi.

Doufáme, že nám pošlete svoje práce, abychom mohli knihovnu zorganizovat před sjezdem SVU v září 1966, kde jako obvykle uspořádáme výstavu knih, hudebnin a umělecké tvorby. Knihovna SVU bude přístupna novinářům, spisovatelům, profesorům a studentům pro studium témat týkajících se Československa. Doufáme, že nám pomůžete, aby toto informační, nestranné středisko bylo pokud možno nejuplněnější. SVU si vyhrazuje výběr zaslaných prací v zájmu množství a hodnoty materiálu, který zde bude soustředěn.

Zasílejte svoje práce laskavě na adresu SVU:

Czechoslovak Society of Arts and Sciences in America, Inc.
381 Park Avenue South, Room 914, New York, N. Y. 10016, U. S. A.

slení Spojených národů - a to ve chvíli, kdy Čína zahrnuje Spojené národy posměšky a pohrdáním a hovoří o možnosti vytvoření opositní mezinárodní organizace. Ale Gromyko nezaútočil na Čínu přímo a otevřeně. To nejostřejší, co o ní řekl - aniž jí však jmenoval - se objevilo v pasáži o indicko-pakistánské válce. "Některé třetí strany měly zájem" řekl Gromyko, "aby se nepřátelství mezi Indií a Pakistanem ještě prohloubilo, protože pak by každý z obou těchto států byl oslaben a vystaven cizímu vlivu a diktátu".

Gromyko nereagoval přímo na čtvrtetní návrh amerického delegáta u Spojených národů Arthura Goldberga na mezinárodní odzbrojování, konkrétně na zničení určitého počtu jaderných zbraní a použití určitého množství štepenného materiálu k mírovým účelům. Gromyko předložil svůj sovětský plán, který by měl zajistit, aby se jaderné zbraně nedostaly do rukou států, které je zatím ještě nemají. To je cílem i amerických snah a zdalo by se tedy - jak také naznačil velvyslanec Goldberga, když se ho novináři ve Spojených národech zeptali na jeho názor o Gromykově projevu - že tu existuje možnost dohody... pokud to ovšem Moskva miní úpinně, a to se teprve ukáže.

Není vyloučeno, že Gromykův plán je namířen prostě proti tak zvané Mnohostranné nukleární síle Severoatlantického obranného společenství, jejíž vytvoření navrhly Spojené státy, a že všechny pokusy o dohodu by ztroskotaly na přechodu od všeobecnosti ke konkrétnosti.

I jiné pasáže v Gromykově projevu by mohly vést ke krajně optimistickým komentářům - pokud je Moskva myslala úpinně a vážně a to, jak nás poučují mnohaleté zkušenosti, není nikterak jisté. Vezmeme na příklad Gromykův návrh na nový formální závazek, že žádný stát se nebude vměšovat do vnitřních záležitostí jiných států. Dalo by se říci, a Goldberga to vtipně řekl, že tu zjevně jde o změnu v tradiční politice Moskvy, a připomenout, že Sovětský svaz hlasoval proti takřka totožnému návrhu, když ho v roce 1949 předložily Spojené státy.

Ale je nutno kvitovat s potěšením i pouhý fakt, že Gromyko ve své kritice Spojených států v celku nepřekročil meze, na které jsme si zvykli v poslední době, a že ti, kdo by chtěli v jeho projevu hledat i několik přivětivých slov a náznaků, by je také našli.

Shakespeare: "Cowards die many times before their death. The valiant never taste of death but once..."

EVROPEÁ LÉKÁRNA
posílá
LÉKY DO ČSSR
Rychlé a přesné dodání
HILARY'S DRUG STORE
244 BATHURST ST.
TORONTO
Tel.: Empire 8-1059

PROCK INSURANCE AGENCY
14 Conrad Avenue Toronto 4
Tel. 537-2631

AUTO - POŽAR - BONDY
Dopravní a všeobecné pojištění
Výhodnější a levnější podmínky
Auto - financování

Ak chcete koupit nebo prodat nehnutečnosti v Torontu obraťte sa na

MICHAEL J. DAVID
Realtor
1 Sorauren Ave. pri Queen W.
Telefón 533-2288

SPORT

Ladislav Průdek:

CSR. A MISTROVSTVÍ SVĚTA
V KOPANÉ

Stalo se tak letos po prvé v 35ti leté historii mistrovství světa v kopané, kdy země velké sportovní tradice - Československo - bylo vyřazeno již v předběžných zápasech. U Portugalců - přemohitelů CSR., je to zase první, co si vybojovali postup do závěrečných bojů. Nelze je napřesrok v Anglii na VIII. championátě podceňovat. Byli jedinými, kteří letos v létě dokázali alespoň remisovat s mistry světa Brazílii. Jinak ve všech dalších zápasech letošního evropského zájezdu. Brazílie vyhrála - nad Belgií 5-0, Záp. Německem 2-0, Švédskem 2-1 a Ruskem 3-0. Zalistujeme však dnes v kronice fotbalových championátů a oživme si trochu úspěchy či neúspěchy čs. kopané.

"CAMPEONATO DEL MUNDO"
1930 - URUGUAY:

Pořadatelé byli velcí favorité, neboť dvakrát před tím zvítězili na Olympiádě - 1924 v Antverpách a 1928 v Paříži. Ve finálovém zápase v Montevideu Uruguay před 90.000 diváky vyhrála nad Argentinou 4-2. Zúčastnilo se 13 národů, z Evropy pouze Francouzi, Belgičané, Jihošlavané a Rumuni. Finale bylo tedy čistě jihoamerickou záležitostí.

"CAMPIONATI MONDIALI DI CALCIO" 1934 - ITALIE:

První start našich reprezentantů vyzněl úspěšně. Z 32 přihlášených se CSR. kvalifikovalo mezi nejlepšími šestnáct vítězstvím nad Polskem 2-1. Odvetný zápas pak Poláci vzdali. Nikdo nás tehdy nepovažoval za jednoho z favoritů, ačkoliv před odjezdem do Itálie v květnu v Praze na Spartě CSR. se postaralo o sensaci. Porazilo v přátelském zápase Anglii 2-1!

V prvním zápase II. mistrovství světa jsme jen s velkou námahou porazili v Terstu Rumuny 2-1. Hrál se za víchřice a náš soupeř dlouho vedl 1-0. Další těsné vítězství v 2. kole nad Švýcary 3-2 v Turině nebylo také mnoho povzbuzující, i když forma mužstva se zlepšila. Hrdinou semifinále byl Olda Nejedlý, autor všech tří branek. Spartan Nejedlý se také stal nejlepším střelcem mistrovství.

A pak došlo k památnému finálovému zápasu v Římě. Soupeřem byli Italové, kteří v druhém semifinále vyřadili 1-0 "Wunderteam" Rakouska, v jehož barvách na pravé spojce hrál "Pepi" Bican. K tomuto zápasu se nastoupilo ve stejné sestavě jako v předchozím proti Německu, jenom Burgra vystřídal Zenisek.

Plánička - Zenisek, čtyřoký - Košťálek, Čambal, Krčil - Junek Svoboda, Sobotka, Nejedlý, Puč. Osm Slavistů a tři Spartané před 50.000 fanatickými diváky sice číselně (1-2) prohráli, ale morálně zvítězili. V tomto smyslu psal po zápase celý světový tisk, vyjma neobjektivních Italů. Neboť byl to švédský soudce Eklund, který rozhodoval během zápasu takovým způsobem, že se často zdálo, že je dvanáctým hráčem Italů. Těsně před zápasem si "odskočil", kde v loži objal Musolinioho který mu něco šeptal... Dalším handicapem bylo zranění levého záložníka Krčila hned na začátku utkání, čímž nejvíce trpěl za ním hrající čtyřoký. Ještě osm minut

před koncem CSR. vedlo brankou Puče, když naturalisovaný Ital - Argentinec Orsi vyrovnal. Vítězná branka "Squadry Azzurri" padla v 5 minutě prodlouženého času. "Římské finale" zůstává největším úspěchem v historii čs. kopané a výprava "zlatých hochů", kterou vedl K. Petrů gen. tajemník čs. fotbalové asociace, po příjezdu do vlasti byla vítána stotisícovým davem.

"COUPE DU MONDE" 1938 -
FRANCIE:

Počet účastníků na III. mistrovství vzrostl na 37. Čs. mužstvo si vybojovalo účast před Bulharskem, se kterým hrálo v Sofii 1-1, v Praze pak vysoko zvítězilo 8-0. První utkání ve Francii se hrálo v Le Havru. Soupeřem byli Holanďané, považovaní v kopané jen za evropský průměr. Ale devadesát minut hry skončilo překvapením - bez branek! Teprve v prodloužení se náš útok prosadil a vstřelil Holanďanům tři góly. Následovaly dva čtrťminutové dramatické souboje s Brazílií v Boreaux. Dva proto, jelikož první skončil i po prodloužení nerozhodně 1-1. V naší sestavě opět dominoval osvědčený "letenský klíč", tentokrát šest Spartanů a čtyři Slavisté, doplněni židenickým Rulcem.

Plánička - Burgr, Daučík - Košťálek, Bouček, Kopecký - Říha, Šimunek, Ludl, Nejedlý. Rulc. Dva giganti v barvách Brazílie Leonidas a Herkules oslivovali svým uměním. Jejich jména připomínala nám bohatýry starořeckých dějin. Byl to zejména "kouzelník" s míčem Leonidas, který v prvním zápase zajistil Brazílii vedení. CSR. pak po změně stran vyrovnalo z pokutového kopu Nejedlým. V druhém poločase naši hráli bez vyloučeného Říhy, Brazílii byl vyloučen Machado. Tri minuty před koncem Herkules obešel Daučíka a poslal dlouhou přihrávku, kterou Plánička zneškodnil. Prudce sprintující Perracio narazil však na našeho brankáře, který zůstal ležet na zemi. Normální čas nepřinesl rozhodnutí, ale i po prodloužení výsledek byl stejný. Franta Plánička dohrál obětavě dalších 30 minut! Teprve po skončení bylo lékařem zjištěno, že hrál se zlomenou rukou! Byl to jeho 74. a poslední zápas v dresu čs. národního mužstva. V opakovaném zápase za dva dny nastoupil na jeho místě židenický Burkert. Citelnou byla také neúčast zraněného Nejedlého. Oproti prvním utkání Brazílci hráli s devíti novými čerstvými hráči! Kopecký skóroval první a jedinou branku. V druhé polovině hry nejlepší muž na hřišti Leonidas vyrovnal a vítězným střelcem byl Roberts. Brazílci však v semifinále bez zraněného Leonidase prohráli s Itálií, která pak finálovým vítězstvím nad Maďary 4-2 v Paříži před 55.000 diváky obhájila titul mistra světa v kopané. Škoda jen, že na tomto III. mistrovství nemohl nastoupit Bican, tehdy již hráč SK Slavie, jehož zážitek o udělení čs. státního občanství nebyla ještě vyřízena. Jedním z velkých překvapení tohoto championátu bylo vyřazení Německa Švýcarskem v 1. kole. Ačkoliv Němci v opakovaném zápase vedli již 2-0, nakonec odešli poraženi 2-4! Nepomohly jim ani posily několika hráčů bývalého Rakouska, které bylo již v té době okupováno nacisty. Schylovalo se k druhé světové válce a trvalo to dvanáct let, než mohlo být uspořádáno další V. mistrovství světa v Brazílii.

Dokončení příště.

PROBLÉMY AMERICKÉ MLÁDEŽE

A. Šalomoun.

Žádná poválečná generace nové inteligence nevyrůstala v takové hojnosti a pohodlí jako poválečná generace Spojených států amerických. Odchována na vavřínech vítězství svých otců na bojištích poslední války, vyrůstala hyčkána materiálně, nezajímce dodnes co je nedostatek, vyhledávala problémy, aby mohla dramatisovat sama sebe. Jen tak pro zábavu pořádala závody v rozbíjení pian, tlačila pojízdné postele s odbarvenou blondýnou na matraci po dálnicích Spojených států, závodila kdo vydrží dále pod sprchou nebo kolik členů jejich "beat generation" se vtěsná do telefonní budky. Počala se strojit nevkusně a ošumělé, napodobující kdysi "bohemský" vzhled studentské mládeže evropské. Pak ji přišla vhod dobrodružná akce bojů za práva amerických černochů, a nyní napodobování různých revolucionářů jako Castro, Che Guevara, Ban Bella a Viet Cong.

Dle názorů psychiatrů tato "beat generation" protestuje nezvládnutým zevnějším jejich nezávislost od normální dnešní společnosti nebo rodinného kruhu. Nemohou se vypořádat s problémy dospívání a hledět vstřícně odpovědnosti, zajistit obživu pro sebe, případně rodinu.

Mnozí se zapojují do radikálních skupin, kterých v posledních dvou letech vyrostlo jako hub po dešti, a protestují proti čemukoliv, jen aby na sebe upozornili. Jejich vedení je obyčejně krajně levicového zaměření, a k jejich činnosti je třeba dosti osobní statečnosti, neboť není lehké demonstrovat pro věc nepopulární tváří v tvář nepřátelskému postoji amerických občanů. Nikdo je za to neobdivuje, snad výjimkou senátorů W. D. Morse a W. Fulbrighta. Nelze je však nazývat zbabělci, neboť těmi jsou ti, co nedělají nic, neboť je to tak snadnější a bez rizika.

Nejznámější skupiny jsou Students for Democratic Society (SDS), W.E.D. Dubois Clubs, Progressive Labor Party (trockisté), o kterých jsme již psali ve Věstníku ČSNRA v měsíci červenci. Poslední novou skupinou je nově vytvořivší se Koordinační výbor pro ukončení války ve Vietnamu.

Během měsíce října tyto skupiny uspořádaly demonstrace proti válce ve Vietnamu po všech větších městech Ameriky. Chicago Peace Council sponzoroval protestní shromáždění v McCormick Place, kde se rozdávaly letáky s výzvou, aby se uspořádal protestní pochod na Washington D. C. Sidney Lens, chicagský dělnický vůdce prohlásil, že pochod který má být uspořádán 27. listopadu, bude pod vedením Committee for a Sane Nuclear Policy (SANE).

Když se novináři ptali předsedu Koordinačního výboru pro ukončení války ve Vietnamu, 22. letého Franka Emspaka zda je komunist, odpověděl, že je na takové otázky zvyklý, a že se nepatří nově členů zda jsou komunisté, a že každý je vítán. Emspak řekl, že jeho organizace má na 100 skupin po celých Spojených státech, a že byla středem útoků v americkém tisku po nezdařilém protestu na vojenském nádraží v Ockland, Kalif. Hlavní úřadovna této organizace je v Madison Wisconsin, kde vlastní tříposchodovou budovu. V přízemí jsou kanceláře, dvě horní patra jsou pronajímána. V kancelářích pracují tři asistenti Emspaka, jež je synem Julia Emspaka, bývalého tajemníka - pokladníka United Electrical Radio and Machine Workers of America (UE).

Tato unie byla roku 1948 vyloučena z CIO, protože byla ovládána komunisty. Emspak starší byl r. 1955 odsouzen pro neuctu a odmítnutí vypovídat před Výborem neamerické činnosti. Rozsudek byl později zrušen nejvyšším soudem US. Mladý Emspak graduoval v zoologii, a nyní se plně věnuje práci ve výboru. Jeho žena Dolores dosud učí výpomocně na universitě v Madison za 175 dolarů měsíčně.

Emspak prohlašuje, že není proti spravedlivým válkám, jako byla válka proti Hitlerovi, ale v otázce války ve Vietnamu se odvolává na norymberský soud a ustavené zákony, dle nichž byli souzeni nacisté jako váleční zločinci. Tyto zákony prý říkají, že jsou okamžiky, kdy zájmy jednotlivce musí převyšovat zájmy státu. Dále zdůrazňuje, že tyto protesty jsou též zkouškou záruk "svobody projevu". Emspak prohlásil, že v Chicagu se protiválečné demonstrace setkávají s velkým odporem, neboť se tam nachází hlavní kancelář SDS Students for Democratic Society, která vyzývá mladé muže aby se vyhýbali vojenským odvodům a vojenské službě vůbec. Vedoucí chicagské oblasti SDS Paul Booth je též členem Emspakova výboru pro ukončení války.

Tato chicagská skupina SDS si dovolila nabídnout prezidentu L. B. Johnsonovi, aby dal americké mládeži na vybranou: "sloužit doma a budovat demokracii" (za což pěkně děkujeme p.r.) namísto povolání k vojenské povinnosti. Vedoucí oblasti P. Booth varoval, že jestli nepřijde brzká odpověď od prezidenta, demonstrace budou pokračovat, a prezident SDS Oglshy prohlásil, že budou vyzývat a podporovat každého jednotlivce této generace, aby odmítl službu v armádě jako "conscientious objector". SDS prý má mít 2.500 příspěvků platících členů, a na 6.000 dodatečných skupin, které stály v popředí protestů proti válce ve Vietnamu. Prezident SDS Oglshy odmítá domněnku, že tyto protesty by mohly prodloužit válku ve Vietnamu protože by komunisté chovali naději, že odpor v Americe proti válce vzrůstá. Dodává, že na jedné straně se tvrdí, jak nepatrnou menšinou tyto protestující skupiny jsou, a na druhé straně se jim přičítá takové důležitosti. Dodal, že to trvalo dvě léta, než přišli novináři do jejich kanceláře.

Z NOVÉ

BRAZILSKÉ POEZIE

Juvenal Soares:

ORCHIDEJE

Svět rostlinstva, kde neuprosně tlouče život, vířící v míze všemi lodyhami, jej opíná, tyje z něj, mizoláčnick, že nárok ctný i nectný potýká se žilami. Tys vynášla mne, jak ten cizopasník, tušící neomylně svůj kmen v háji, jej opíná, tyje z něj, mizoláčnick, a slaví si žití poklidné jako v ráji.

Posypalas mne sněžným květem natrvalo, opilas podvědomí mé, jež načichalo z omamných voňavek tvé velké lásky.

Zatímco já odcházím vysílen, stárnoucí, vzlínáš, zrozena znovu z mé síly chřádnoucí, v rozpuku květů, jak ty orchideje krásky.

FERNADO BURLAMAQUI:

Matka v kutlech něhy a neviný má z četných darů nebeských také ten, že zří dospělé syny věčně v jich létech chlapeckých.

Zčeštěno F. C. Štěrbou.

ZE SVĚTA

Ve Východním Německu byl na pět let vězení odsouzen jeden britský státní příslušník za to, že pomohl několika Němcům k útěku na Západ.

V boji proti komunistům ve Vietnamu je také zapojen Českoslovák-exulant, který do americké armády vstoupil v r. 1952 a dnes má hodnost kapitána. Jsme na něj hrdí.

Winnipeg, Manitoba

Odbočka ČSNS Winnipeg věnovala \$100 ve prospěch sociálního fondu Ústředí ČSNS v Kanadě.

Desetiletá Kathleen, dcera krajaňské rodiny br. Odřicha Baleji, obdržela jako první mezi třemi ostatními žáky roční stipendium Královské winnipejské baletní školy.

Krajaňský úspěšný podnikatel br. František Novák ze St. Pierre, Man. otevřel v měsíci září novou pobočku svého obchodu v Morris, Man.

Manžele Berčíkovi z jižní Moravy odjíždějí začátkem listopadu po šestiměsíčním pobytu v Kanadě zpět do Vlasti. V Kanadě dleli střídavě v rodině br. a ses. Kovářových v Glenboro, Manitoba a u dalších příbuzných ve Wiking v Albertě. Viděli jsme je i na našich podnicích během léta ve Winnipegu. Prejeme šťastný návrat.

Krajaňské svatby: Dne 2. října 1965 byla oddána v Chicagu, USA, slečna Dorotka Mulková s p. F. J. Kalou, dcera krajaňů F. Mulkových z Dominion City, členů odbočky ČSNS ve Winnipegu. Slečna Helena Oháňková a pan Walter Chmílůvsky byli oddáni 9. října v St. Margaret's Anglican Church ve Winnipegu. Svatební hostina se konala v polské národní hale. Slečna Helena je dcera krajaňů Aloise a Anny Oháňkových z Rounthwite, Man. kteří jsou rovněž členy odbočky ČSNS ve Winnipegu. Dne 23. října 1965 krajaň R. A. Kovář z Glenboro, Man. a slečna Garaldine L. Jones byli oddáni v St. John Berchman's Parish v Holland, Man. Svatební hostina se konala v Legion Hall v Glenboro. Krajaň R. A. Kovář je syn známých krajaňů Stanislava a Valerie Kovářových z Glenboro, Man., kteří jsou členy odbočky ČSNS ve Winnipegu.

Slečna Rut Andřšová z Minnetonas a pan Walter Skibínský, byli oddáni 23. října 1965 v kostele Young United Church ve Winnipegu. Všem novomanželům blahopřejeme.

Naše rovy: Dne 8. září 1965 zemřela náhle ve Winnipegu krajaňka Anna Tomčejová ve věku 60 let. Zesnulá pocházela ze Slovenska a do Kanady přišla roce 1932. Z pozůstalých vedle manžela zůstávají synové Jiří a Alex.

Dne 23. října 1965 zemřel nešťastnou náhodou krajaň Ernest Mikulášek z Morden, Man. ve věku 27 let. Zesnulý zanechává ženu s dvěma dětmi, otce Václava z Windy Gates a ze sourozenců sestru a bratra.

Dne 31. října 1965 zemřela ve svém domově v Petersfield, Man., krajaňka Františka Malinská ve věku 77 let. Zesnulá pocházela z Československa a v Kanadě žila 28 let Zanechává svého jediného syna Josefa, člena odbočky ČSNS ve Winnipegu. Byla to vzorná žena a matka, která všem bez rozdílu uplatňovala prakticky lásku k bližnímu. Všem pozůstalým po zemřelých po zemřelých krajaňech vyslovujeme hluboké sympatie.

F. Hlubeček

Planujete cestu kamkoliv, nebo si přejete pozvat své drahé z Československa? Nebo cestu do Caribbean, Mexica, Hawaií?

Výhodné ceny v zimní sezóně. Zavolejte neb navštivte Mrs. L. VESELY.

VESELY & GREBEN
TRAVEL AGENCY

360 Bathurst St.,
Toronto 2B
Tel. EM 3 - 4366

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD

296. Queen St. W. • Toronto 2B, Ont. EM 2-3226

LETADLEM TORONTO - PRAHA A ZPĚT

NA 21 DNI

\$ 485.

Připravujete se na cestu do Evropy a nebo do Československa Obstaráme Vám visa a vstupenky na všechny významné podniky v ČSSR a v celé Evropě.